

СТАНОВИЩЕ

от

Проф. Илко Николаев Гетов, дф

Катедра „Организация и икономика на фармацията“,
Фармацевтичен факултет, Медицински университет – София

За дисертационен труд за придобиване на ОНС „доктор“ по

Докторска програма „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“

ПН 7.3 Фармация

ОВО 7. Здравеопазване и спорт

на *маг.-фарм. СТЕФКА СТОЯНОВА СТОЯНОВА*

на тема: „**АНАЛИЗ НА ДИАГНОСТИЧНИТЕ И ТЕРАПЕВТИЧНИ СТРАТЕГИИ ПРИ ПАЦИЕНТИ С АРТЕРИАЛНА ХИПЕРТОНИЯ ЧРЕЗ МЕТОДИТЕ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ЛЕКАРСТВЕНАТА ИЗПОЛЗВАЕМОСТ И РАЦИОНАЛНАТА ЛЕКАРСТВЕНА УПОТРЕБА НА МАКРОРАВНИЩЕ В БЪЛГАРИЯ**“

Научен ръководител: Проф. д-р Емил Христов, дф

Оценяваният дисертационен труд е целенасочено, задълбочено и изчерпателно проучване на диагностичните и терапевтични стратегии, лекарствена използваемост и оценка на рационалността на макроравнище. Изследванията, резултатите и изводите са представителни за България, дефинирани и отчетени са ограниченията, допусканията и приложимостта, които са релевантни към ПЕТ годишния период на проучванията 2017-2021 г., вкл.

Общият обем на дисертацията е от 124 стр., достатъчно добре онагледен с таблици и фигури. В научният труд са цитирани и е представен изчерпателен списък с 189 литературни източници предимно на английски език. Дисертационният труд е конвенционално структуриран в самостоятелно обособени 8 глави и множество раздели, подраздели и точки.

В литературният обзор се разглеждат, коментират и анализират здравния проблем „артериална хипертония“ в почти всички свои клинични, епидемиологични и лабораторни измерения, лечението чрез прилагането на нефармакологични и фармакологични подходи и сравнителен анализ на фармакотерапевтични ръководства. В самостоятелен раздел към тази глава е представен систематичен преглед на публикации по темата чрез прилагането на PRISMA подход като методична постановка. Считаю, че този раздел може да се приеме като част от собствените проучвания и резултати. Представена е обосновка на темата на дисертацията, както и допусканията, ограниченията на проучването, уместността и достоверността на обобщенията и направените заключения.

Целта е дефинирана като първична и вторична, а поставените изследователски задачи са 9, като те са в обхвата на научната специалност на докторската програма и отговарят на съдържанието и проведените проучвания. Правилно са подбрани и описани методите и материалите за всеки елемент от проучванията. Докторантът показва отлично познаване на материята и задълбочен подход. От гледна точка на формулираните приноси, то те са групирани като научно-теоретични, научно-приложни и с потвърдителен характер. Използвани са широк набор от специфични и чувствителни методи за измерване на лекарствената използваемост,

както и уникални за страната измерители – разходи за терапия като дял от brutния вътрешен продукт (GDP) на глава от населението (cost as a proportion of gross national product), преизчислен през PPP и „top-ten list“ (списък на първите 10), като тези особености не са посочени в методичната част и се откриват при оценката на постиженията на собствените проучвания и анализи.

Изборът на темата има своето продължение и солидна основа в първичното звено на дисертанта и е обусловен от личния му избор и интереси. Дисертантът демонстрира задълбочена подготовка и свободно боравене с терминологията, инструментариума на проучването и прави сериозни, задълбочени и рационални изводи за практиката в България.

Собствените проучвания обхващат анализ на резултатите по всяка задача и по години. Възприети са допускания, които изчерпателно и коректно описват употребата на антихипертензивни лекарства, определени са периодите и са анализирани година-по-година наличните публични данни. Отлично впечатление прави идентичното представяне на таблици и графики на лекарствата под INN и търговска марка, което помага на читателя да следи логиката, анализа и съжденията на автора.

Получените данни и проведени анализи водят до съдържателна дискусия и обобщение, като дисертантът дефинира специфични въпроси на които дава отговор. Показани и коментирани са девиациите и проблемите при осигуряването на налични в ПЛС лекарствени продукти и употребата на антихипертензивни лекарства сред българската популация.

Приемам получените резултати и направените изводи в дисертацията, които следват логически от допусканията, поставените цел и задачи и доказват изследователската хипотеза.

Използван е съвременен, точен научно и граматически коректен език, методичния инструментариум е модерен и позволява провеждането на бъдещи международни сравнения.

Представеният автореферат отговаря на изискванията.

Във връзка с дисертационния труд е представена публикационна активност, която отговаря на изискванията на Правилника. Публикациите в реферирани и индексирани издания и бази-данни са ДВЕ; публикациите в нереферирани списания и участия в научни форуми са 5.

Няма данни за участия в научни проекти с целево финансиране.

Формулираните приноси съответстват на постигнатите резултати, но считам че са много на брой за дисертационен труд за придобиване на ОНС „доктор“.

Заклучение:

Представеният за обсъждане и оценка дисертационен труд е с високо качество и ще има принос в изучаването на лекарствената използваемост, практиката на предписване, клиничните и регулаторни възможности за антихипертензивните лекарства.

Дисертационният труд за придобиване на ОНС “доктор” на маг.-фарм. Стефка Стоянова Стоянова, редовен докторант отговаря напълно на изискванията.

След като се запознах в детайли с представеният комплект материали по процедурата за защита, считам, че напълно са покрити количествените и качествени критерии на Правилника на СУ „Св. Климент Охридски“, обучението е проведено по докторска програма на ФХФ и дисертационния труд е резултат от собствени изследвания и разработки на автора.

Като имам предвид гореизложеното, **убедено давам положителната си оценка** и предлагам на Уважаемите членове на Научното жури да **присъдят ОНС „доктор“** на маг.-фарм. Стефка Стоянова Стоянова.

Подпис: